

Investigarea criminalistică a accidentelor de trafic rutier

Forensic investigation of road traffic accidents

Petruț Ciobanu¹

Rezumat: Cercetarea accidentelor de circulație este efectuată de aceleași organe care au sarcina de a strânge probele cu privire la existența infracțiunii, la identificarea autorului și la stabilirea răspunderii sale, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată. Cercetarea accidentelor de circulație presupune stabilirea unor elemente sau clarificarea unor aspecte care pot să servească la conturarea naturii juridice a evenimentului, la determinarea răspunderii penale și civile ce revine persoanei vinovate de producerea accidentului, prevenirea unor evenimente viitoare de aceeași natură. Activitatea de urmărire penală se desfășoară *sub supravegherea procurorului*, care, după terminarea cercetării, va proceda la verificarea lucrărilor urmăririi penale, pentru a se putea pronunța asupra legalității și temeiniciei obținerii, administrării probelor și mijloacelor de proba.

Cuvinte-cheie: identificarea conducătorului autovehiculului, cercetarea la fața locului, fotografie judiciara, urma de frânare, examinarea și interpretarea urmelor, dispunerea, efectuarea și valorificarea expertizelor criminalistice, reconstituire, confruntare.

Abstract: The investigation of traffic accidents is carried out by the same bodies that have the task of gathering evidence regarding the existence of the crime, identifying the perpetrator and establishing his responsibility, in order to ascertain whether or not it is necessary to order the prosecution. The investigation of traffic accidents involves establishing elements or clarifying aspects that can serve to outline the legal nature of the event, to determine the criminal and civil liability of the person responsible for the accident, preventing future events of the same nature. The criminal investigation activity is carried out under the supervision of the prosecutor, who after completing the investigation, will proceed to verify the criminal investigation works, in order to rule on the legality and validity of obtaining, administering evidence and means of proof.

Keywords: identification of the driver of the vehicle, on-site investigation, forensic photography, braking trace, examination and interpretation of traces, disposition, performance and capitalization of forensic expertise, reconstitution, confrontation.

¹ Conferențiar univ. dr., Facultatea de Drept, Universitatea din București, email: petrut.ciobanu@drept.unibuc.ro.

1. Introducere

Dezvoltarea transporturilor auto a determinat, în mod obiectiv, intensificarea eforturilor desfășurate pe multiple planuri, în vederea asigurării siguranței circulației rutiere.

Aceste preocupări sunt necesare deoarece *numărul de accidente este direct proporțional cu îmbunătățirea performanțelor autovehiculelor, respectiv a vitezei de deplasare, element ce deține prioritate în cauzele evenimentelor rutiere.*

Gradul deosebit de periculozitate al accidentelor de circulație este determinat de faptul că aceste evenimente provoacă decese și vătămări cu caracter violent, involuntar, la care se adaugă pagubele materiale considerabile.

Circulația pe drumurile publice a vehiculelor, pietonilor și a celorlalte categorii de participanți la trafic, drepturile, obligațiile și răspunderile care revin persoanelor fizice și juridice, precum și atribuțiile unor autorități ale administrației publice, instituții și organizații, sunt reglementate de dispozițiile O.U.G. nr. 195/2002. Circulația autovehiculelor pe drumurile publice este reglementată prin H.G. nr. 1391/2006, modificat prin H.G. nr. 56/2007.

Activitățile sau acțiunile frecvente din cauza cărora se produc accidente grave sunt depășirile nereglementare, nerespectarea limitei de viteză, conducerea sub influența băuturilor alcoolice sau a drogurilor, comportamentul agresiv la volan, părăsirea locului accidentului fără aprobare.

Codul penal² incriminează în Titlul VII Capitolul 2, art.334 -art.341, infracțiunile contra siguranței circulației pe drumurile publice, respectiv: *punerea în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat, conducerea unui vehicul fără permis de conducere, conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, refuzul sau sustragerea de la prelevarea de mostre biologice, părăsirea locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia, împiedicarea sau îngreunarea circulației pe drumurile publice, nerespectarea atribuțiilor privind verificarea tehnică ori efectuarea reparațiilor, efectuarea de lucrări neautorizate în zona drumului public.*

În ceea ce privește noțiunea de *accident de circulație*, acesta poate fi definit drept un eveniment produs pe drumurile publice, constând în coliziunea a două sau mai multor vehicule, ori a unui vehicul cu un alt obstacol, lovirea sau călcarea pietonilor, având ca rezultat vătămarea integrității corporale ori moartea unei persoane, pagube materiale, precum și stânjenirea circulației³.

Controlul, supravegherea, răspunderea pentru luarea tuturor măsurilor de asigurare a securității circulației revin organelor de poliție.

Cercetarea accidentelor de circulație este efectuată de aceleași organe care au sarcina de a strânge probele cu privire la existența infracțiunii, la identificarea

² Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în M.Of. nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare

³ C. Suci, *Criminalistica*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1972, p. 640; G.Antoni, C.Bulai, Gh.Chivulescu, *Dicționar juridic penal*, Editura Științifică și enciclopedică, București, 1976, p. 20.

autorului și la stabilirea răspunderii sale, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată.

Activitatea de urmărire penală se desfășoară *sub supravegherea procurorului*, care, după terminarea cercetării, va proceda la verificarea lucrărilor urmăririi penale, pentru a se putea pronunța asupra legalității și temeiniciei obținerii, administrării probelor și mijloacelor de proba.

2. Cauzele accidentelor de circulație

Referitor la cauzele accidentelor de circulație există o bogată literatură de specialitate, întrucât există o preocupare constantă în vederea prevenirii și combaterii acestor evenimente.

Cunoașterea și analiza cauzelor accidentelor de circulație a oferit specialiștilor în domeniu suficiente argumente pentru a afirma că *aceste accidente nu sunt pe deplin accidentale*⁴.

Se apreciază că accidentele sunt provocate de acțiunea a trei categorii importante de factori, aflați frecvent într-o anumită interdependență: factorul uman, tehnic și rutier.

2.1. Accidentele datorate factorului uman

Accidentele datorate factorului uman dețin o pondere covârșitoare, reprezentând circa 90% din totalul evenimentelor de trafic, ceea ce a făcut să se afirme că *“nu există accidente de automobile, ci de automobiliști”*.

Pe primele locuri în cauzele accidentelor provocate de factorii umani se situează, în ordine, excesul de viteză, neatenția pietonilor, depășirea neregulamentară și conducerea sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe.

2.2. Accidente datorate factorilor tehnici

Accidentele datorate factorilor tehnici aparținând autovehiculului sunt cele cauzate de defectarea sau funcționarea defectuoasă a sistemelor de frânare, de direcție, de rulare și de semnalizare.

Defecțiunile tehnice trebuie uneori corelate cu influența factorului uman, în sensul lipsei de preocupare pentru întreținerea și revizia corespunzătoare a autovehiculelor.

2.3. Accidentele datorate factorilor rutieri

Accidentele datorate factorilor rutieri se referă la caracteristicile constructive și de amenajare a căilor de comunicație (drumuri, șosele, autostrăzi).

Străzile fără vizibilitate, podurile înguste, intersecțiile dintre arterele circulat intens, existența unor obstacole în apropierea părții carosabile, reprezintă surse importante de pericol pentru deplasarea vehiculelor și a pietonilor.

⁴ Gh. Scripcaru, M. Terbancea, *Patologie medico-legală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978, pp. 218-219, Vl. Beliș, *Medicină legală - curs pentru facultățile de drept*, Editura Juridică, București, 2001, p. 150 și urm.

3. Principalele probleme care prezintă importanța în cazul cercetării accidentelor de trafic

Cercetarea accidentelor de circulație presupune stabilirea unor elemente sau clarificarea unor aspecte care pot să servească la conturarea naturii juridice a evenimentului, la determinarea răspunderii penale și civile ce revine persoanei vinovate de producerea accidentului, prevenirea unor evenimente viitoare de aceeași natură.

Împrejurările care trebuie stabilite în legătură cu producerea unui eveniment rutier sunt prezentate în continuare.

3.1. Cauzele și împrejurările în care s-a produs accidentul

Referitor la *cauze*, investigația penală trebuie să stabilească factorii (umani, tehnici, rutieri) care au determinat sau favorizat evenimentul (rularea cu viteză mare pe un drum acoperit cu polei sau care nu prezintă vizibilitate).

Privitor la *împrejurările accidentului*, se vor stabili locul și timpul producerii evenimentului, viteza și direcția de deplasare, starea drumului și condițiile meteorologice, starea tehnică a vehiculelor, avariile pe care le-au suferit, leziunile provocate victimelor ș.a.⁵.

3.2. Regulile de circulație care au fost încălcate

Regulile de circulație care au fost încălcate, cum ar fi, de exemplu, nerespectarea vitezei legale de circulație sau rularea cu o viteză necorespunzătoare în raport de condiții concrete de trafic, nerespectarea normelor legale referitoare la prioritatea de trecere și de depășire, nerespectarea semnificației semnalului de culoare roșie a semaforului electric sau la trecerea la nivel de cale ferată.

De asemenea, în cadrul cercetării penale se stabilește dacă autorul accidentului a condus sub influența băuturilor alcoolice ori în stare de ebrietate, dacă autovehiculul prezintă defecțiuni tehnice la sistemul de direcție și de frânare, defecțiuni care trebuiau și puteau fi sesizate.

3.3. Persoanele răspunzătoare

Persoanele răspunzătoare de producerea accidentului pot fi conducătorii autovehiculelor, pietonii, călătorii din mijloacele de transport în comun care nu respectă regulile de urcare și de coborâre, șefii de garaje sau coloane care au permis plecarea în cursă a autovehiculelor cu defecțiuni tehnice.

Prezintă relevanță deosebită, în această etapă, *identificarea conducătorului autovehiculului care a părăsit locul accidentului*. În acest sens, activitățile informativ-operative ale organelor de poliție privind identificarea vehiculului și a conducătorului respectiv, trebuie să fie efectuate cu maximă operativitate.

⁵ M. Le Clere, *Manuel de police technique*, Éditions Police Revue, Paris, 1974, pp. 73-75; C. Suci, *supra cit.*, p. 642; A. Ciopraga și I. Iacobuță, *Criminalistica*, Editura Chemarea, Iași, 1997.

3.4. Consecințele produse de accident

Consecințele produse de accident sunt importante pentru încadrarea juridică corectă a faptei penale comise.

Astfel, interesează pagubele materiale produse atât vehiculului care a provocat accidentul, cât și celorlalte vehicule sau obiecte cu care a intrat în coliziune, numărul victimelor și starea acestora.

În privința *persoanei accidentate* este necesar să se stabilească, în funcție de calitatea pe care o avea în traficul rutier (pieton, pasager, conducător de vehicule cu tracțiune animală etc.), modul în care s-a comportat înaintea producerii evenimentului, starea în care se afla (de exemplu, mergea pe partea carosabilă, a traversat prin locuri nepermise fără să se asigure, era în stare de ebrietate).

3.5. Posibilitatea de evitare a evenimentului

În funcție de circumstanțele în care s-a produs accidentul, este necesar să se clarifice dacă evenimentul putea fi evitat.

3.6. Cercetarea altor fapte penale

Cercetarea unui accident de circulație poate fi corelată cu cercetarea altor fapte penale: furt de mașină, utilizarea autoturismului pentru săvârșirea unui omor, tâlhării, furt, viol, ipoteze în care ne aflăm în situația *concurșului de infracțiuni*.

4. Particularități privind cercetarea la fața locului a accidentelor de trafic rutier

4.1. Aspecte generale

Cercetarea la fața locului în cazul accidentelor de circulație reprezintă o importantă activitate de urmărire penală, cu caracter imediat și necesar, de modul în care este efectuată depinzând direct soluționarea cauzei⁶.

Cercetarea la fața locului a accidentelor de circulație este orientată în două direcții importante:

- Stabilirea împrejurărilor de loc, timp și mod în care s-a produs accidentul.
- Descoperirea, fixarea și ridicarea urmelor formate cu ocazia producerii accidentului.

Pe baza datelor obținute prin cercetarea locului faptei, coroborate cu ascultarea persoanelor implicate în accident și a martorilor oculari, organul de cercetare penală are posibilitatea să *formuleze primele versiuni* referitoare la natura evenimentului.

Cercetarea accidentelor de circulație se poate împărți în *două mari categorii*:

⁶ Vl. Stoica, *Cercetarea accidentelor de circulație*, în rev. PCC, nr. 3/1981, pp. 41-61, din fondul documentar al Compartimentului de criminalistică și de criminologie al Procuraturii Generale.

a. Cercetarea accidentelor de circulație în care autorul a rămas la locul faptei, într-o situație asemănătoare aflându-se și cel care s-a reîntors la fața locului, după ce, de exemplu, a dus victima la spital.

b. Cercetarea accidentelor în care autorul a părăsit locul accidentului, ceea ce presupune ulterior identificarea autovehiculului și a conducătorului acestuia.

Sarcinile lucrătorului de poliție sosit primul la locul evenimentului sunt următoarele:

1. *Acordarea primului ajutor victimelor*, identificarea și trimiterea lor de urgență la o instituție medicală.
2. *Asigurarea pazei locului* și luarea măsurilor necesare de conservare a urmelor accidentului.
3. *Identificarea celorlalte persoane implicate în accident* și a martorilor oculari.
4. *Raportarea evenimentului* pentru ca, în funcție de gravitatea accidentului, să se decidă dacă se impune ca cercetarea să fie efectuată de către o echipă specializată.
5. *Luarea măsurilor de descongestionare*, în măsura posibilităților, a circulației, de înlăturare a unor pericole create de producerea accidentului.

4.2. Pregătirea cercetării locului accidentului

Cercetarea locului accidentului se face de către o echipă, în componența căreia vor intra, pe lângă lucrătorii serviciului circulației, specialiști criminaliști și eventual medicul legist, dacă accidentul a avut ca urmare moartea unor persoane rămase la fața locului.

În situațiile în care au fost implicate mai multe persoane, vehicule, victime sau au fost produse consecințe deosebite, se impune *participarea procurorului* la efectuarea cercetării.

Pregătirea cercetării va consta în:

1. *Verificarea și completarea măsurilor luate inițial* de lucrătorul de poliție sosit primul la locul faptei, îndeosebi de protejarea și conservarea urmelor.
2. *Delimitarea exactă a locului faptei*, care nu se reduce numai la locul în care se află victima sau autovehiculul, acesta cuprinzând întreaga porțiune de drum și terenul înconjurător al accidentului.
3. *Obținerea unor informații* cu privire la împrejurările de producere a evenimentului.
4. *Stabilirea sarcinilor și a metodelor* care vor fi aplicate pe parcursul cercetării, precum și a locului de unde începe cercetarea.

4.3. Efectuarea cercetării propriu-zise

4.3.1. Faza statică

În faza statică a cercetării se procedează la examinarea și fixarea aspectului de ansamblu a locului accidentului, la stabilirea poziției și a raportului de distanță dintre vehicule, dintre victimă și vehicul, dintre acesta și urmele descoperite.

Vor fi efectuate fotografiile judiciare operative de orientare, schiță, măsurători fotografice, alte genuri de măsurători necesare redactării schiței locului accidentului, o atenție deosebită trebuind să fie acordată *măsurării urmei de frânare*.

Împrejurările negative ale accidentului vor fi lămurite pe parcursul investigației criminalistice, nicidecum cu ocazia cercetării în faza statică. În aceasta fază, ele pot fi doar *observate și consemnate*.

4.3.2. Faza dinamică

În faza dinamică se examinează amănunțit locul accidentului în vederea descoperirii, fixării, ridicării și interpretării urmelor accidentului.

Examinarea se efectuează în funcție de specificul fiecărei categorii de urme, pe baza unor metode tehnico-științifice proprii.

Astfel, într-un accident de circulație se întâlnesc urme de mai multe categorii:

- e) *urme ale sistemului de rulare* ce se formează în raport de natura suprafeței pe care se rulează, de modul de mișcare (rulare normală, frânare, derapare) și tipul de bandaj sau șină;
- f) *urme ale unor părți din caroserie* sau diverse subansambluri (bară de protecție, mască, far etc.) formate prin tamponarea sau lovirea victimei, a altor vehicule sau obstacole;
- g) *urme sub formă de resturi de obiecte și materiale* ca, de exemplu, cioburi de far și de parbriz, resturi de vopsea, resturi metalice desprinse din caroserie, urme de benzină, ulei etc.;
- h) *urme biologice de natură umană* îndeosebi urme de sânge, fire de păr, resturi de țesut;
- i) *urme sub forma unor resturi de îmbrăcăminte* sau a altor obiecte purtate de victimă asupra sa (ochelari, genți, umbrelă etc.).

Urmele mijloacelor de transport descoperite pe corpul și îmbrăcămintea victimei, în astfel de condiții, permit identificarea obiectului creator din cauza fidelității cu care sunt redată o serie de caracteristici de individualizare.

4.4. Examinarea și interpretarea urmelor

Prin examinarea și interpretarea urmelor descoperite la locul accidentului este posibil să se rezolve mai multe probleme importante, încă din prima fază a cercetărilor, cum ar fi, de exemplu:

- *stabilirea tipului de vehicul*, posibilă prin studierea caracteristicilor constructive reflectate în urme (ampatament, ecartament, desen antiderapant etc.)⁷;
- *determinarea direcției de deplasare*, pe baza urmelor desenului antiderapant ori a formei luate de picăturile de ulei, a altor lichide căzute în timpul mersului;
- *stabilirea vitezei de circulație*, prin măsurarea lungimii urmei de frânare, care este direct proporțională cu viteza vehiculului, dar și în raport cu alți factori.

⁷ În acest sens, a se vedea E. Stancu, *Investigarea științifică a infracțiunilor*, partea I, Tipografia Universității București, 1986, p. 240 și urm.

Pentru determinarea vitezei de rulare se recurge la mai multe formule matematice, în care sunt incluse diverse elemente, cum sunt, de exemplu, distanța de frânare, coeficienții de eficacitate a frânei și de aderență a roților, durata întârzierilor fiziologice etc.⁸

4.5. Fixarea rezultatelor cercetării

Fixarea rezultatelor cercetării se face prin proces-verbal, fotografiere, schiță. În situațiile deosebite este preferabil să se recurgă la înregistrarea pe bandă videomagnetice sau înregistrare prin mijloace tehnice.

Examinarea îmbrăcămintei și corpului victimei, a leziunilor pe care le prezintă aceasta, trebuie efectuată de către medicul legist potrivit regulilor aplicate în cazul oricărei morți violente.

5. Efectuarea altor acte de urmărire penală

5.1. Ascultarea martorilor

Ascultarea martorilor oculari este de natură să servească la completarea sau clarificarea unor aspecte cu privire la împrejurările în care s-a produs accidentul, interesând viteza de circulație, comportamentul victimei, mai ales dacă acesta era un pieton, modul în care conducătorii autovehiculelor intrate în coliziune au respectat anumite reguli de circulație ș.a.

Organul de urmărire penală trebuie să țină seama de condițiile obiective și subiective care ar fi putut influența procesul de percepție cum sunt distanța, caracterul iluminării, condițiile meteorologice, rapiditatea cu care se petrec aceste evenimente, concentrarea atenției.

De asemenea, trebuie avută în vedere posibilitatea de apreciere a vitezei, diferită de la o persoană la alta, precum și gradul în care aceste persoane cunosc regulile de circulație rutiera.

Sub raport tactic este important ca ascultarea să fie efectuată cât mai repede posibil.

Ascultarea martorilor este deosebit de utilă în ipoteza părăsirii locului accidentului de către conducătorul auto, prin faptul că pot fi obținute date de identificare a autovehiculului (număr de circulație, marcă, culoare etc.).

⁸ V.Stoica, *supra cit.*, pp. 46-49. Autorul menționează mai multe formule, cum ar fi, de pildă:

$$V_a = \frac{1,8}{K_e} + g \max. \cdot t_3 \cdot \left[\frac{26g \cdot F(\text{red}) \cdot S(\text{pat})}{K_e} \right]^{1/2},$$

V_a = viteza inițială de aflat; 1,8 = valoarea constantă

K_e = coeficientul eficacității frânelor;

t_3 = timpul scurs de la începerea procesului de frânare;

g = gravitatea (9,8m/sec²);

$f(\max)$ = valoarea mixtă a coeficientului de aderență;

$F(\text{red})$ = valoarea redusă a coeficientului de aderență;

$S(\text{pat})$ = spațiul de frânare cu roțile blocate (patinare).

5.2. Ascultarea persoanelor implicate în accident

Ascultarea persoanelor implicate în accident, respectiv conducătorii autovehiculelor, victimele, va fi efectuată, de asemenea, cu maximă operativitate, declarațiile acestora aducând date utile clarificării și soluționării cauzei.

În luarea declarațiilor de la persoanele vătămate nu trebuie să se neglijeze starea de șoc în care se găsesc, stare ce este prezentă și la cel vinovat de producerea accidentului.

5.3. Dispunerea, efectuarea și valorificarea constatărilor și a expertizelor

Dispunerea, efectuarea și valorificarea constatărilor și a expertizelor prezintă o deosebită importanță în ceea ce privește aflarea adevărului judiciar.

În activitatea practică, se constată unele deficiențe, determinate fie de calitatea materialului pus la dispoziția expertului, fie de formularea unor întrebări neclare sau referitoare la probleme care sunt de competența exclusivă a organului judiciar, singurul în măsură să le interpreteze și să le clarifice din punct de vedere legal.

Astfel, *expertiza tehnică* se va limita la examinarea stării mecanice a autovehiculului, a sistemului de frânare, de direcție, de semnalizare.

Se poate stabili dacă acesta a prezentat defecțiuni anterior producerii accidentului și dacă ele puteau fi cauza evenimentului, se pot obține date referitoare la caracteristicile tehnice ale autovehiculului sau drumului.

Expertiza criminalistică are ca obiective clarificarea unor împrejurări privind dinamica producerii accidentului, identificarea autovehiculului, a persoanei vinovate, îndeosebi în ipoteza părăsirii locului accidentului.

Pe baza caracteristicilor urmelor sistemului de frânare, a peliculelor de vopsea, a unor resturi desprinse din caroserie, a urmelor lăsate pe corpul victimei, poate fi identificat vehiculul antrenat în accident⁹.

Expertiza medico-legală poate stabili cauza și natura morții, mecanismul de formare a leziunilor, eventualele afecțiuni preexistente care au concurat la decesul persoanei ș.a.

O problemă importantă rezolvată prin expertiza medico-legală este aceea a determinării alcoolemiei, a stării sănătății conducătorului auto sau victimei, unele boli psihice, cardiovasculare, de nutriție (diabetul), boli care pot provoca accidente de circulație.

⁹ A se vedea, de exemplu, B. Bobaș, *Cercetări privind unele elemente de stabilire a vitezelor în coleziunile autovehiculelor*, în R.C.C.P. , nr. 3/2003, pp. 163-174; D. Sibian, *Programul electronic de stabilitate ESP pentru autovehicule grele*, în R.C.C.P. , nr. 3/2003, pp. 198-201; G. Bețiu, *Coeficientul de aderență pneu-cale de rulare; factori care îl influențează; valori uzuale*, în R.C.C.P. , nr. 3/2003, pp. 149-156.

5.4. Efectuarea altor acte de urmărire penală

Alte acte de urmărire penală (*reconstituirea, percheziția, confruntarea*) sunt efectuate în funcție de particularitățile fiecărui caz, în vederea aflării adevărului judiciar.

Reconstituirea este destinată determinării sau clarificării împrejurărilor care au favorizat accidentul (lipsa de vizibilitate, apariția unor obstacole neașteptate etc.) ori a condițiilor în care a fost perceput de către martori.

Menționăm faptul că nu pot fi reconstituite acele episoade ale accidentului care prezintă un anumit grad de pericol.

Percheziția unui vehicul se efectuează, obligatoriu, în cazurile de părăsire a locului accidentului de către cel responsabil de producerea sa, pentru descoperirea autovehiculului, dar și a unor mijloace materiale de probă.

În cazul accidentării de persoane, unii conducători auto părăsesc locul accidentului, parcând autovehiculul în alte locuri și încearcă să înlăture urmele tipice de pe caroserie care rămân inevitabil în asemenea situații, mai ales urme de îmbrăcăminte și urme biologice.

Percheziția domiciliară se impune în majoritatea cazurilor de furturi de mașini.

Confruntarea servește la înlăturarea contradicțiilor din declarațiile conducătorilor autovehiculelor implicate în accident, între aceștia și martori.

Sub raport tactic criminalistic, organizarea confruntării trebuie efectuată în funcție de cunoștințele persoanelor confruntate privind posibilitățile reale de apreciere a vitezei, distanței, stării drumului, comportamentului pietonilor, etc.

6. Concluzii

1. Cercetarea accidentelor de circulație presupune stabilirea unor elemente sau clarificarea unor aspecte care pot să servească la conturarea naturii juridice a evenimentului, la determinarea răspunderii penale și civile ce revine persoanei vinovate de producerea accidentului, prevenirea unor evenimente viitoare de aceeași natură.

2. Identificarea conducătorului autovehiculului care a părăsit locul accidentului trebuie să fie efectuată cu maximă operativitate prin activități informativ-operative ale organelor de poliție.

3. Cercetarea unui accident de circulație poate fi corelată cu cercetarea altor fapte penale: furt de mașină, utilizarea autoturismului pentru săvârșirea unui omor, tâlhării, furt, viol, ipoteze în care ne aflăm în situația concursului de infracțiuni.

4. Disponerea, efectuarea și valorificarea constatărilor și a expertizelor criminalistice prezintă o deosebită importanță în ceea ce privește aflarea adevărului judiciar.

Referințe

Antoniou G., Bulai C., Chivulescu Gh., *Dicționar juridic penal*, Editura Științifică și enciclopedică, București, 1976

Beliș Vl., *Medicină legală - curs pentru facultățile de drept*, Editura Juridică, București, 2001

Bețiu G., *Coeficientul de aderență pneu-cale de rulare; factori care îl influențează; valori uzuale*, în R.C.C.P. , nr. 3/2003, pp. 149-156

Forensic investigation of road traffic accidents

- Bobaș B., *Cercetări privind unele elemente de stabilire a vitezelor în coleziunile autovehiculelor*, în R.C.C.P. , nr. 3/2003, pp. 163-174
- Ciopraga A., Iacobuță I., *Criminalistica*, Editura Chemarea, Iași, 1997
- Le Clere M., *Manuel de police technique*, Éditions Police Revue, Paris, 1974
- Scripcaru Gh., Terbancea M., *Patologie medico-legală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978
- Sibian D., *Programul electronic de stabilitate ESP pentru autovehicule grele*, în R.C.C.P. , nr. 3/2003, pp. 198-201
- Stancu E., *Investigarea științifică a infracțiunilor*, partea I, Tipografia Universității Bucuresti, 1986
- Stoica Vl., *Cercetarea accidentelor de circulație*, în rev. PCC, nr. 3/1981, pp. 41-61
- Suciu C., *Criminalistica*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1972